

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Вплив змін клімату на онтогенез рослин»

(3-5 жовтня 2018 року)

Миколаїв
2018

Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив змін клімату на онтогенез рослин», яка відбулася 3-5 жовтня 2018 р. на базі Миколаївського національного аграрного університету.

Робота конференції проходила за напрямками: рослинні ресурси та дослідження біологічного різноманіття; генетика і селекція сільсько-господарських культур; сучасні системи землеробства та агротехнології в контексті зміни клімату; сучасний стан родючості ґрунтів, їх збереження і відтворення; сучасні підходи до впровадження новітніх технологічних прийомів вирощування овочевих культур у виробництво; органічне агровиробництво в умовах зміни клімату: переваги та ризики.

Матеріали доповідей підготовлено у співпраці з Благодійним Фондом ЛАСКА в рамках реалізації Українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP), який фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA).

Відповідальні за випуск:

канд. с.-г. наук, доцент А. В. Дробітько

канд. с.-г. наук, доцент А. В. Панфілова

УДК 633.11: 631.53.04(477.7)

ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЕЛЕМЕНТИ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Корхова М. М., канд. с.-г. наук, доцент

Коваленко О. А., канд. с.-г. наук, доцент,

Коцар Т. Л., магістрант

Миколаївський національний аграрний університет

Проблема збільшення виробництва продовольчого зерна в Україні вирішується головним чином шляхом підвищення врожайності, проте поряд із головним завданням по збільшенню валових зборів існує не менш важлива проблема – підвищення хлібопекарських якостей зерна. Якість зерна пшениці є однією з найскладніших генетично обумовлених селекційних ознак, які досліджують учені багатьох країн світу. Якість зерна пшениці значною мірою залежить від ґрунтово-кліматичних умов, особливостей сорту і технології вирощування. Вона є однією з найскладніших генетично обумовлених селекційних ознак, які досліджують учені багатьох країн світу і характеризується такими показниками, як маса 1000 зерен, натура, склоподібність, вміст білку, клейковини та її якості.

В останні роки дослідженнями багатьох вчених встановлено, що застосування мікробних препаратів сприяє підвищенню продуктивності та якості зерна пшениці озимої.

Метою нашої роботи було визначення впливу дії біопрепарату Органік-Баланс на основні елементи продуктивності та якості зерна пшениці м'якої озимої.

Полеві дослідження проводилися упродовж 2017-2018 рр. на дослідному полі Навчального науково-практичного центру Миколаївського національного аграрного університету. Для досліджень було взято сорти: Шестопалівка (ПСДДП «Бор») та Відрада (Білоцерківська СДС ІБКЦБ). Попередником у сівозміні був горох. У фазі виходу у трубку та під час наливу зерна посіви були оброблені біопрепаратами «Органік-баланс» у дозі 0,5 л/га та Ліпосам у дозі 0,3 л/га. В бакову суміш 300 л/га було додано 7 кг/га карбаміду. Контроль – обробка водою (300 л/га).

У результаті досліджень встановлено, що обробка посівів біопрепаратами впливала на формування основних елементів продуктивності пшениці м'якої. Найбільша довжина колоса (7,7 см та 8,1 см) у досліджуваних сортів сформувалася за обробки посівів біопрепаратами, що на 0,1-0,2 см більше за контроль. Найбільшу кількість колосків (17,0 шт.) та зерен (31,3 шт.) у колосі формував сорт Шестопалівка за обробки насіння біопрепаратами. Деякі меншими ці показники були по сорту Відрада – 16,5 шт./колос та 30,0 шт./колос.

Найбільшу масу зерна з 1 колоса сформував сорт Відрада – 1,35 г за

обробки посівів біопрепаратами. Дещо меншим цей показник у цьому ж варіанті був по сорту Шестопалівка – 1,15 г. Це на 0,12-0,18 г більше за контроль.

Встановлено вплив біопрепаратів і на масу 1000 зерен пшениці м'якої озимої, яка становила 38,4 г по сорту Шестопалівка та 43,5 г по сорту Відрада, що на 1,23 та 1,48 г більше за контроль.

Визначено позитивний вплив біопрепаратів і на якість зерна досліджуваних сортів пшениці м'якої. Найвищими показниками якості зерна характеризувався сорт Відрада, масова частка білка в якому становила 13,5-14,0%, клейковини – 33,8-34,9%, ІДК – 86-88, число падіння – 459-465 та натура зерна – 769-776 г/л. Дещо нижчі показники якості зерна були по сорту Шестопалівка: масова частка білка – 12,8-13,3%; клейковини – 32,0-32,6%; ІДК – 87,5-87,8; число падіння – 438-441 та натура зерна – 770-780 г/л.

Таким чином, можна зробити висновок, що для підвищення продуктивності рослин на 4,8-13,3% та якості зерна на 3,2-3,9% пшениці м'якої озимої в умовах Південного Степу України доцільно вносити суміш біопрепаратів Органік-Баланс та Ліпосам.